

מיצוי זכויות יעבץ ביטון עו"ד

והפעם על: קביעת דרגת נכות - המשך

נכות הנובעת מפגימה מוחמרת

תקנה 8 היא תקנה "מעניינת" אשר באה לסייע בידה של הועדה הרפואית לחשב את אחוזי הנכות לפגימה המוחמרת במקרים מיוחדים. מתקין התקנות בא לסייע ויצא מבלבל, לפחות ככל שהדבר נוגע לגורמים המנסים לפרש את התקנה. ראשית כוללת התקנה מספר הגדרות:

"שלב מוסב" - שלב בהתפתחות פגימה הנובע מהחמרת המחלה שאירעה לנכה בזמן שירותו עקב שירותו.

"שלב בלתי-מוסב" - שלב בהתפתחות הפגימה שאינו נובע מהחמרת המחלה שאירעה לנכה בזמן שירותו עקב שירותו אלא ממהלכה הטבעי של המחלה ואשר היה בא גם לולא ההחמרה האמורה.

"היפגמות" - החלקים בגופו של הנכה והפעולות הגופניות או השכליות שלו שנפגמו על ידי הפגמות שלקה בהן.

"חלק מוסב בהיפגמות" - אותו חלק בהיפגמות שנגרם על ידי פגימה מוכרת.

"חלק בלתי-מוסב בהיפגמות" - אותו חלק בהיפגמות שלא נגרם על ידי פגימה מוכרת.

"היפגמות מוסבת באופן חלקי" - היפגמות שיש בה חלק מוסב וחלק בלתי-מוסב.

לאחר הגדרות אלו מסביר מתקין התקנות כיצד יש לברור בין הפגימה אותה יש ליחס לשירות הצבאי לבין זו שאינה קשורה לשירות הצבאי.

היו השלבים או החלקים בהיפגמות מוסבת באופן חלקי של נכות הנובעת מפגימה מוחמרת, קשורים, תוך תקופה מסוימת, אלא באלה, בצורה שאין להבדיל באופן מתקבל על הדעת בין שלבים או חלקים מוסבים לבין שלבים או חלקים בלתי-מוסבים, מותר לקבוע לגבי הנכות האמורה דרגת-נכות השווה לחלק מסוים שייקבע מתוך אחוזי הנכות, שיפסקו מזמן לזמן תוך אותה התקופה, לגבי אותו נכה, כאילו הפגימה שממנה נובעת הנכות הייתה פגימה מוסבת בלבד.

תקנה זו ספגה ביקורת בפסיקה בשל ניסוחה הלקוי. בית המשפט העליון הביע את אי שביעות רצונו מהניסוח, ממנו לא ניתן ללמוד את "כוונת המשורר" (**בפסק דין חריטון**). בית המשפט החליט (בהערת אגב) כי נראה לו שמתקין התקנות התכוון שבמקרה כזה יתייחסו גם לחלק/שלב המוסב וגם לחלק/שלב הבלתי מוסב, כאילו היו פגימה מוסבת ותקבע דרגת נכות כוללת.

אנו מצרים על כך שלא נוכל להוסיף ולהאיר עניין זה. ההימנעות ממתן פרשנות והתייחסות לתקנה זו נובעת מחוסר היכולת לפענח את לשון התקנה, וכל פרשנות כללית שניתן תחטא ללשון התקנה. כל שנותר הוא לקבל את האמור בתקנה זו כלשונו ולהתמודד עם כל מקרה לגופו ביחס לתקנה זו.

פגימה הנובעת באופן בלתי אמצעי מפגימה מוכרת

תקנה 9 לתקנות הנכים עוסקת בפגימה עקיפה (לשירות הצבאי) הנובעת ישירות (באופן בלתי אמצעי) מהפגימה המוכרת הישירה (לשירות הצבאי). לעיתים מכנים פגימה לפי תקנה 9 "פגימה מוסבת", כינוי זה בטעות יסודו שכן פגימה מוסבת היא הפגימה המוכרת לפי ההגדרות.

תקנה 9 קובעת כי במקרה בו פגימה מסוימת שהנכה נפגם בה, נובעת באופן בלתי-אמצעי מפגימה מוכרת שנפגם בה אותו נכה, רואים אותה פגימה כפגימה מוכרת, אך אם איננה נובעת באופן בלתי-אמצעי מחבלה, מחלה או החמרת מחלה שאירעו בזמן השירות עקב השירות.

כלומר אם יש פגימה הנובעת באופן ישיר מפגימה מוכרת גם אם אינה נובעת מהחבלה, מחלה, או החמרת המחלה שהביאו להכרה בפגימה זו, יש להכיר בה כפגימה מוכרת. מדובר על פגימה חדשה ונפרדת ולא על התפתחות או החמרה של מחלה שהוכרה, שאז יש לתבוע הגדלה של אחוזי הנכות במסגרת הליך של בדיקות חדשות. אין מדובר בפגימה המנותקת מהפגימה המוכרת (שאז אין לה כל קשר לנכות או לחוק הנכים), אלא בפגימה המנותקת מהאירוע הצבאי או הנסיבות הצבאיות שגרמו לנכות. למשל: מחלה חדשה הפורצת בעקבות מחלה אחרת שהוכרה כנכות, כאשר המחלה החדשה אינה קשורה לשירות הצבאי.

התקנה עוסקת בשני רבדים של פגימה. ברובד הראשון מצויה הפגימה המוכרת, וברובד השני, הפגימה העצמאית החדשה שנובעת מהפגימה המוכרת. החמרה של הפגימה המוכרת נשארת ברובד הראשון, במסגרת החמרה, ורק פגימה חדשה יוצרת את הרובד השני. לרוב, הבעיה במקרים אלה היא לבסס את קיומו של הקשר הסיבתי והבלתי אמצעי, בין הפגימה החדשה לפגימה הישנה.

תקנה זו עמדה במחלוקת פעמים רבות באשר הקשר בין פגימה "חדשה" לפגימה המקורית אינו תמיד חד משמעי וברור. כמו כן עלתה מחלוקת בדבר היות הפגימה עצמאית או סימפטומטית לפגימה המקורית.

תקנה 9(ב) קובעת כי לצורך דיון בבקשתו של נכה להכרה בפגימה עקיפה, ראשי יושב ראש ועדה רפואית לדרוש מנכה אישור רפואי מתאים. כלומר שעל נכה להצטייד באישור כזה (במקרה זה עדיפה חוות דעת רפואית מבוססת ולא די לדעתנו ב"אישור" גרידא) המוכיח טענתו ואין די בטענות סתמיות בעניין זה.

<p>החומר המקצועי נלקח מתוך הספר 'פגעי פגועות איבה' המדריך לנכים ולמשפחות הנוספים באדיבות: רחוב בצלאל 10, ת.ד. 3452 רמת גן, 5213603 סלפון (רב קווי): 03-5758482, פקס: 03-5759601 www.yavetz.co.il</p>	<p>עו"ד יעבץ עירי, נוטריון עו"ד יעבץ/ביטון משרד עו"ד yavetzad@gmail.com</p>	<p>OY TB</p>	<p>ניתן לקבוע פגישת ייעוץ חינוך במשרד זק"א בע"מ 1-800-22-30-20</p>
--	---	---------------------	--

עוד לחשיבה טורו של חיים ולדר

והפעם על: לא נחכה עד שהנחש יהיה כרוך על צוארנו

יש עבירה אחת בלבד שעליה אין סליחה ואין מחילה! ואיך הגיעה העבירה הזו לעולם מלכתחילה?

1. אמנם ראש השנה ויום כיפור חלפו עברו להם, אך כידוע הימים הנוראים נמשכים עד הושענה רבא, אז תבצע החתימה הסופית (פיתקא טבא).

לכן אני מרשה לעצמי לכתוב כאן את הדברים שאמרתי בבית הכנסת, ביום השני של ראש השנה לפני התקיעות (את הדברים שנאמרו ביום הראשון פרסמתי לפני ראש השנה וזו ההזדמנות היחידה לפרסם את ההמשך).

אז כולנו מייחלים בתוך ליבנו ל"סוכת שלומך", שזו מעטפת הגנה משמים, וכדי להתפלל אליה, אנחנו זקוקים לחוש כמה אנחנו זקוקים לה. וכדי לחוש זאת היינו צריכים את הימים הנוראים ואת תקיעת השופר כדי לחוש חרדה. החרדה יוצרת את ההבנה ואת ההודאה עד כמה אנו צריכים את בורא העולם ועד כמה אנו צריכים להתפלל למחילתו ולחסדיו.

2. שאלתי את המתפללים (וכעת גם את הקוראים), מהי העבירה הכי חמורה בתורה? מובן שכולם הלכו לעשרת הדברות, או שלוש העברות של "הרג ועל יעבור".

ואז ציטטתי להם מתוך פרשת ניצבים: **"והיה בשמעו את-דברי האלה הזאת, והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה-לו--כי בשררות לבי, אלך; למען ספות הרהו, את-הצמאה. לא-יאבה ד', סלח לו--כי אָז יעֶשֶׂן אֶךְ-ד' וקנאתו באיש הוא, ורַבָּצָה בו כל-האֵלֶה הַכְּתוּבָה בַסֵּפֶר הַזֶּה; וּמָחָה יד' את-שְׁמוֹ, מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם."**

חייבים להבין, אמרתי, מהי העבירה היחידה כלפיה יש ביטוי בתורה "לא-יאבה ד', סלח לו".

ובכן, כידוע, לכל עבירה שבין אדם למקום יום הכיפורים מכפר, ובדברים שבין אדם לחברו יום הכיפורים יכפר אם ירצה את חברו. אך אדם שאומר "בשרירות לבי אלך ומסביר הרמבין" כל ימי וכל חפצי אעשה", או במילים של היום "אני לא עושה חשבון לקב"ה", או חלילה כופר כביכול בקיומו של הקב"ה, על זה לא תהיה סליחה ולא תהיה מחילה.

3. כאן סיפרתי סיפור על דמות של אפיקורס של פעם, שמישהו הגיע מרחוק להתארח אצלו שבת כדי להידיבק בדרכיו וגילה שהוא מתפלל את כל התפילות, מקפיד בהלכות שבת קלה בכחמורה, מברך שר זמירות קם בנץ ומתפלל בדביקות, וככל שחפיש, לא מצא בו חיסרון אחד.

במוצ"ש ניגש אליו, "זה אתה שמכנים 'מוישה הכופר'?"

"אני", הוא אישר לו.

"אז אולי תסביר לי על מה ולמה אתה מתפלל ולומד ומברך ומקפיד על מצוות קלה בכחמורה?"

"כי אני נהנה מזה", ענה מוישה הכופר.

"ומה עם קצת 'להכעיס'?", שואל האורח.

"את מי?", שואל מוישה הכופר בתימהון...

שתי מילים. זהו. שתי מילים ההופכות את כל מצוותיו לבלתי רלוונטיות.

במילים אחרות, יכול אדם שלא לעשות עבירות רבות, ואפילו לא לעשות עבירות בכלל, אך ברגע שהוא כופר בקיומו של הקב"ה או קורא עליו תיגר "לא פוחד, בשרירות לבי אלך", הוא מאבד את כל עולמו. "לא יאבה ה' סלוח לו".

4. וכאן צריך להקדיש כמה מילים לכל נושא האמונה.

העולם נברא לפני 5770 שנה. 1948 שנים לאחר בריאת העולם נולד אברהם אבינו ע"ה שגילה כי יש בורא לעולם.

מאז ואילך, כל העולם האמין בקיומו של הבורא. לא היה אפילו אדם אחד שפקפק בזה, משכל הדתות שבעולם. כולם האמינו בבורא עולם. למעשה האמונה בבורא עולם היתה "אובייקטיבית" (עובדתית. כזו שלא ניתן לחלוק עליה). כמו שאיש אינו חולק על היום שהוא יום ועל הלילה שהוא לילה כך איש לא ניסה לחלוק על כך שיש בורא לעולם.

כל זאת, עד לפני 565 שנה.

פילוסוף יהודי (אולא מה) הולנדי יצאצא למשפחת אנוסים בשם ברוך (בנדיקטוס) שְׁפִינּוֹזָה, פרסם בשנה זו (שנת 1656, יטו"ד) את הקפולות הכפרניות, והייתה החלוץ של הפיכת האמונה בבורא עולם לניין "סובייקטיבי" (ראיה אישית, שאינה מתבססת רק על העובדות אלא על חשבויות, רגשות ותחושות).

כבר אז (בגיל 24) הוא הוחרם על ידי הקהילה היהודית בספרד, אך את הנעשה אין להשיב. הוא קרר את האמבטיה ופתח צוהר לעולם שבו האמונה בבורא עולם הפכה להיות דבר שניתן להתווכח עליו.

5. הספק שעורר שפינוזה היה הבסיס לכל תנועות ההשכלה והרפורמה. כדי להבין את התהליך ההרסני שעברה היהדות בגללו, הייתי מפנה את הקוראים לספר מציון שהתפרסם לאחרונה. "הכוזרי החדש" מאת הרב יצחק ברויאיר ז"ל, נכדו של הרש"ר הירש זצוק"ל, ספר שיצא לאור במקור בגרמנית בשנת 1934, תורגם לעברית על ידי נכדו הרב מרדכי ברויאיר ז"ל בעריכתו של הפילוסוף החרדי הידוע הרב מרדכי דוד נויגרשל שליט"א, שהוסיף עליו הערות נכללות.

ניתן לומר שעד לשפינוזה לא היו יהודים חילוניים בעולם. למעשה, לא היתה חילוניות בעולם. גם לא בקרב גויים. שפינוזה הוביל תהליך שבו דבר מובן מאליו, הפך למשהו שניתן להתווכח עליו. כאן התחיל תהליך המר של "בשרירות לבי אלך" וכאן גם נטעו זרעי ההרס של הפוגרומים והשוואה הנוראה, ממש הגשמת האזהרה: "לא-יאבה ד', סלח לו--כי אָז יעֶשֶׂן אֶךְ-ד' וּקְנָאתוּ בְּאִישׁ הַהוּא, וְרַבָּצָה בו כָּל-הָאֵלֶה הַכְּתוּבָה בַסֵּפֶר הַזֶּה; וּמָחָה יד' את-שְׁמוֹ, מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם."

וכאן ומקרה זה מתפללים בית הכנסת: אם רוצים אנו להבין מדוע השואה לא פגעה כמעט בעדות המזרח, וגם פוגרומים היו נדירים מאד ומצומצמים ביותר (עשרות הרוגים, מעט פוגרומים. הפוגרום הקטלני ביותר במדינות ערב הביא למותם של 132 יהודים. זה המון, אבל לא מתקרב לפוגרומים הרבים שנעשו במזרח אירופה לפני השואה, שכל אחד מהם הרג לא פחות מעשרות אלפי יהודים, שלא לדבר על השואה שהרגה שש מיליון מהם).

"כי הרפורמה לא הגיעה מעולם, עד היום הזה, לבני עדות המזרח", אמרתי. אולי כבר יש מזרחים פרטיים שרואים עצמם כופרים, אך עד היום לא נמצא אפילו יהודי מזרחי אחד שהקים תנועה או ניסה להוביל מהלך שיש בו כפירה בבורא עולם. **יש בהם יראת שמים, גם בקרב אלה שיש בהם פחות יראת חטא**, וזהו בדיוק קיומו או אומר "בשרירות לבי אלך".

לכן חשוב כל כך להשמיע קול שופר, כדי ליצור "העם יחרדו", שזה חשבון נפש והכרה בקיומו של בורא עולם, וחרדה מעושהו, שזה תיקון ל"בשרירות לבי אלך".

6. אסיים בסיפור שסיפר לי חתני, הרב משה המינר הי"ו, אודות ראש ישיבה ידוע שנהג לנסוע עם נהג מונית ולהשמיע לו דברי תורה. יום אחד אמר לו: אולי תגיד לי אתה דבר תורה.

"דבר תורה אין לי", אמר נהג המונית "אבל יש לי סיפור טוב שבבילך. סיפור מופלא שהייתי עד לו. היה זה פוגרומים בפעילות מבצעית בצבא. אחרי יום של פעילות הלכנו לישון באהלים ולפתע שמענו צעקות מחרידות. יצאנו החוצה וראינו אחד מהחברים שלנו כשנחש צפע קטלני כרוך על גופו. הוא נכנס להיסטריה, ואנו ניסו להרגיע אותו כדי שלא יוכש, אבל הוא היה בחרדת מוות ולא הצליח להשתלט על עצמו.

ואז ניגש אליו חייל דתי ואמר לו "תסתכל עלי".

הוא הביט בו, והחייל אמר "תגיד אחרי: שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד".

החייל אמר את המילים, ובאותו הרגע הנחש פשוט התקפל וברח אל השיחים".

"מדעים", אמר ראש הישיבה. "ומה קרה אחר כך?"

"החייל הואו חזר בתשובה, גידל זקן, הכל. היום הוא גר בשכונה חרדית, הקים משפחה חרדית לכל דבר".

"יפה" אמר ראש הישיבה. "אבל מה איתך? הרי גם אתה ראית את הנס הזה כמו עיניך".

"מה איתי?", הנהג בא במבוכה. "תן לי רגע לחשוב? אה, אני חושב שיש לי תשובה".

"ומה?"

"שהנחש היה על הצוואר שלו לא על שלי..."

7. הסיפור המקסים הזה משלים את כל המהלך שרציתי לומר בשני ימי ראש השנה, ויש להם המשך ישיר לחג הסוכות עד להושענא רבא, עת החיתום האחרון.

אל לנו לחכות שהנחש יהיה כרוך על צווארנו. אם נמליך עלינו את הקב"ה, ונבין מה יש לנו להפסיד עוד לפני שאנחנו מפסידים, נזכה בורא עולם יפרוש את סוכת שלומו עלינו ונזכה לפתקא טבא ולשנה טובה.

חבל שאנשים

הם לא כמו כסף,

כי אז היינו יכולים להעמיד אותם נגד האור ולראות מי

אמיתי ומי מזויף

